

# TOSHKENT OQSHOMI



Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

Шахар ижтимоий-сиёсий газетаси

Баҳоси келишилган пархда

№ 9 (14,164) 2024 ЙИЛ 7 МАРТ, ПАЙШАНБА



@toshkand.uz



@toshkandUz



@toshkandUz



@toshkandUz



@toshkandUz



АЁЛГА БАХТ БЕРИНГ...

Аёлга баҳт беринг, саодат беринг,  
Деманг юрибди-ку кулиб, жислмайиб.  
Аёл кулиб туриб ўлиши мумкин,  
Дунёни олиши мумкин жислмайиб.

Аёлга баҳт беринг, саодат беринг,  
Гар кўзлари кулиб турса-да.  
Бўғзининг остида неча минг ҳасрат,  
Ой юзлари кулиб турса-да.

Кўнглини кўтаринг ҳеч бўлмагандা,  
Кўлини силашга шарофат топинг.  
Йиғлаб турганида ҳеч бўлмагандা,  
Ёшини артишга мурувват топинг.

Ногоҳ ерга тушса оппоқ рўмоли,  
Босиб ўтмасликка шафоат топинг.  
Чақалоқ ялаган этакларини,  
Тоза деб айтишига адолат топинг.

Аёлга баҳт беринг, саодат беринг,  
Деманг юрибди-ку кулиб, жислмайиб.  
Аёл кулиб туриб ўлиши мумкин,  
Дунёни олиши мумкин жислмайиб.

Аёлга баҳт беринг, саодат беринг.  
Иллоҳи нур топинг, ҳидоят топинг.  
Иллоҳи баҳт берган аёл ёнидан,  
Бахтиёр ўтмоққа иноят топинг.

Иллоҳи қалқонсиз, иллоҳ қўргонсиз,  
Ғийбатлар йиртмасин кўйлаккинасин.  
Иллоҳи ҳушёрсиз, иллоҳ бедорсиз.  
Итлар тишламасин юраккинасин.

Аёлга баҳт беринг, саодат беринг,  
Тоз қимирилаб, тошлар сўзга кирса-да.  
Аёлга баҳт беринг, саодат беринг,  
Олтмишига кирса-да, юзга кирса-да.

Зулфия МЎМИНОВА

АНОНС

ХОТИН-ҚИЗЛАР ҲУҚУҚ  
МАНФААТЛАРИНИ  
ТАЪМИНЛАШ – МУҲИМ  
УСТУВОР ВАЗИФА

Наргиза АРСЛОНОВА:  
“КАСБИМДАН УЯЛАР ЭДИМ...”

АЁЛЛАР ҲУҚУҚЛАРИ  
ҚОНУН ҲИМОЯСИДА

# ХОТИН-ҚИЗЛАР ҲУҚУҚ МАНФААТЛАРИНИ ТАЪМИНЛАШ – МУҲИМ УСТУВОР ВАЗИФА



Мамлакатимиз инсон ҳуқуқларига содиклигини тантанали равиша эълон қилиб, демократия ва ижтимоий адолатга садоқатини намоён қилиб, халқаро ҳуқуқнинг умумэтироф этилган қоидалари устунлигини тан олган ҳолда жамиятда инсон қадри ва манфаатларини таъминлаш борасида қатор испоҳотларни амалга ошириб келмоқда.

Жамиятнинг яхлит ривожланиши ва унинг барча аъзолари фаровонлигининг оширилиши эркаклар билан хотин-қизларнинг тўлиқ ва тенг иштирок этиши учун тенг имкониятларни тақозо этади. Аёллар томонидан ўз инсон ҳуқуқларини тұла ва тенг амалга оширишлари мамлакатда тинчликни мустаҳкамлаш ва демократия учун энг муҳим аҳамиятга эга. Айниқса ҳозирги глобаллашув даврида хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва эркинликлари, қонуний манфаатларини ҳимоя қилиш янада долзарб аҳамият касб этмоқда. Аёлларнинг ижтимоий-иқтисодий ва сиёсий-ҳуқуқий фаоллигини ошириш давр талабига айланмоқда.

Ҳозирги вақтда мамлакатимиз аҳолисининг қарийб 50 фоизини хотин-қизлар ташкил этади. Аёлларнинг барча соҳалардаги самарали меҳнати, айниқса фарзандлар тарбияси, оила ҳаётидаги улкан хизматларини ҳеч нарса билан ўлчаб, баҳолаб бўлмайди. Айни вақтда давлатимиз раҳбари томонидан хотин-қизларга яратиб бериладётган имконият ва шароитлар туфайли аёлларимиз давлат ва жамият ҳаётида фаол иштирок этмоқда, уларнинг мавзеи тобора ошиб бормоқда. Мамлакатимизда амалга ошириладётган давлат сиёсати хотин-қизларимизга чинакам баҳтли яшашлари учун уларнинг ҳуқуқ ҳамда эркинликларни таъминлаш, интеллектуал ва маънавий юксалиши, касбий ҳамда оиласви мажбуриятларни ҳамоҳанг тарзда бажариши учун кенг имкониятлар яратмоқда. Президентимиз Шавкат Мирзиёев таъбирлари билан айтганда, «Аёлларимизнинг баҳти – халқимиз, жамиятимизнинг баҳтидир».

Мамлакатимиз хотин-қизлар ҳуқуқларини ҳимоя қилиш ва гендер тенглиги борасидаги халқаро талабларни бажариб келмоқда. Ҳусусан, 1995 йил 6 майда «Хотин-қизларни камситишнинг барча шаклларига барҳам бериш тўғрисида»ги, 1997 йил 30 августда «Хотин-қизларнинг сиёсий ҳуқуқлари тўғрисида»ги, шунингдек, «Бир хил қийматга эга бўлган меҳнат учун эркаклар ва хотин-қизларни тенг рағбатлантириш тўғрисида»ги Конвенцияларни ратификация қилган.

Қолаверса, 2023 йилда Ўзбекистон Республикаси Президентининг ПФ-158-сонли Фармони билан 100 та мақсадни ўз ичига олган «Ўзбекистон – 2030» стратегияси тасдиқланди. Хотин-қизларни қўллаб-кувватлаш тизимини кучайтириш, уларнинг ҳуқуқ ва қонуний манфаатларини таъминлаш, ижтимоий, иқтисодий, сиёсий фаоллигини ошириш ва гендер тенгликни таъминлаш, мазкур ҳужжатда 25-мақсад қилиб белгиланди. Бу борада, гендер тенгликни таъминлаш сиёсатини давом эттириш, хотин-қизларнинг ижтимоий-сиёсий фаоллигини ошириш орқали бошқарув лавозимларидаги хотин-қизлар улушини 30 фоизга ошириш, жамиятда хотин-қизларга тазиқ ва зўравонликка нисбатан муросасизлик мухитини яратиш, хотин-қизларнинг ҳуқуқлари ва қонуний манфаатларини таъминлаш, «Аёллар дафтари» билан манзилли ишлашнинг шаффоф механизмини яратиш, мазкур ишлар бўйича жамоатчилик назоратини ўрнатиш каби вазифалар аниқлаб олинди.

Барқарор ривожланиш соҳасидаги 5-мақсад ҳисобланмиш, гендер тенгликни таъминлаш ва барча хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва имкониятларини кенгайтиришга эришиш борасида Ўзбекистонда гендер тенглигига эришишнинг халқаро кўрсаткичлари ва талаблари доирасида кенг кўламли испоҳотлар амалга ошириб келинмоқда. Жумладан, жамиятда гендер тенглигини таъминлаш, хотин-қизларнинг эҳтиёжларини рўёбга чиқариш, имкониятларини кенгайтириш, муаммоларини ҳал этиш, ижтимоийлашувини таъминлаш давлат сиёсатининг устувор вазифалари қаторидан ўрин эгаллаган.

Ҳусусан, давлат ва жамият ҳаётига дахлдор бўлган қарорларни қабул қилиш жараёнида хотин-қизларнинг иштироки сезиларли даражада ортган. Давлат ҳокимиётининг олий органларида, жумладан, Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутатларининг 33 фоизи, Сенат аъзолари ҳамда маҳаллий кенгашлар депутатларининг 25 фоизи хотин-қизлар эканини таъкидлаш лозим. Ушбу кўрсаткичлар орқали Парламентлараро иттилоғ томонидан юритиладиган «Сиёсатдаги аёллар» жаҳон рейтингининг «Парламентдаги аёллар» қисмida Ўзбекистон 130-ўриндан 45-ўринга кўтарили. Шунингдек, шаҳар, туман ҳокими, вазир, элчи каби масъулиятли лавозимларга аёлларнинг тайинланадиганлиги, уларга бўлган ишончнинг ортиб бораётганлигини кўрсатади. Хотин-қизларнинг тадбиркорлик соҳасидаги улуши 37 фоизга, сиёсий партияларда 47 фоизга етди. Юртимизда меҳнат фаолиятини олиб бораётган аёлларнинг улуши тиббиётда – 77 фоизни, таълим соҳасида – 74 фоизни, иқтисодиёт ва саноат тармоқларида 46 фоизни ташкил этмоқда. 2 минг нафарга яқин хотин-қизлар давлат ва жамоат ташкилотларида раҳбарлик лавозимларида хизмат қилмоқда.

Бу борада хотин-қизлар ижтимоий сиёсий фаоллиги қўллаб-кувватлаш келинмоқда. Жамият ва давлат ҳаётида фаоллик ва ташаббускорлик кўрсатсанлар билан бир қаторда, фарзандларини баркамол этиб тарбиялаб, вояга етказган аёлларга (жумладан, уй бекаларига) ҳам бериладиган «Мўътабар аёл» кўкрак нишони таъсис этилди. Ўтган давр мобайнида 1000 дан ортиқ фаол аёллар ушбу кўкрак нишони билан тақдирланди.

Зулфия номидаги давлат мукофотини 2019 йилдан бошлаб ҳар йили Қорақалпоғистон Республикаси, вилоятлар ва Тошкент шаҳридан иккى нафар талағорларга берилishi, мукофот лауреатлари бўлганларга бакалаврият ва магистратурага тегишил ўналиши ва ихтинослик бўйича кириш синовларисиз давлат грантлари асосида қабул қилиниши белгиланди.

Юртимизда хотин-қизларни илм-фан соҳасига жалб қилиш борасида сезиларни натижаларга эришилди. Шу тифайли Республика хотин-қизлари илм-фан тараққиётининг барча соҳалари ривожига муносаб ҳисса кўшиб келмоқдалар. Бугунги кунда республикада 5 нафар академик, 700 дан зиёд фан доктори даражасига эга бўлган олима аёллар фан тармоқларининг турли соҳаларида илмий фаолият олиб бормоқдалар.

Гендер тенгликни таъминлашнинг институционал тузилмалари ташкил этилди. Парламент юқори палатасида Хотин-қизлар ва гендер тенглик масалалари

кўмитаси, Хотин-қизларнинг жамиятдаги ролини ошириш, гендер тенглик ва оила масалалари бўйича республика комиссияси Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлаш масалалари бўйича маслаҳат-кенгашлари, Республика хотин-қизлар жамоатчилик кенгашини ташкил этилди. Оила ва хотин-қизлар кўмитаси ва барча вазирлик ва идораларда гендер тенглик масалалари бўйича маслаҳат кенгашлари йўлга кўйилди.

Гендер тенглигини таъминлашнинг ҳуқуқий асослари такомиллаштирилиб, унинг асосий стратегияси ишлаб чиқилди. Янги таҳрирдаги Конституцияда хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ва имкониятларни таъминлаш масаласи эътибор марказида бўлди. Унга кўра, янги таҳрирдаги қомусимизнинг 42-моддасида ҳомиладорлиги ёки боласи борлиги билан боғлиқ сабабларга кўра аёлларни ишга қабул қилишини рад этиш, ишдан бўшатиш ва уларнинг иш ҳақини камайтириш тақиқланиши белгиланган бўлса, 58-моддасида эса, хотин-қизлар ва эркаклар тенг ҳуқуқидир. Давлат хотин-қизлар ва эркакларга жамият ҳамда давлат ишларини бошқариша, шунингдек, жамият ва давлат ҳаётининг бошқа соҳаларида тенг ҳуқуқ ва имкониятларни таъминлаш мөжассида 2030 йилга қадар Ўзбекистон Республикасида гендер тенглигина эришиш стратегияси амалга ошириб келинмоқда.

Қолаверса, юртимизда аёллар ҳуқуқлари ҳимоясини тубдан кучайтириш, ҳар томонлама қўллаб-кувватлашга доир 40 дан ортиқ норматив-ҳуқуқий ҳужжат қабул қилиниб, амалиётта татбиқ этилди. «Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида»ги ҳамда «Хотин-қизларни тазиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонунлар қабул қилинди. Ижтимоий, иқтисодий ва сиёсий соҳаларда хотин-қизлар ҳамда эркаклар учун тенг ҳуқуқ ва имкониятлар таъминлаш мақсадида 2030 йилга қадар Ўзбекистон Республикасида гендер тенглигина эришиш стратегияси амалга ошириб келинмоқда.

Хотин-қизларга қарши қаратилган тазиқ ва зўравонлик борасида жавобгарлик механизмлари кучайтирилди. 2023 йил 11 апрель куни қабул қилинган Ўзбекистон Республикасининг «Хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятлар кафолатлари тўғрисида»ги ҳамда «Хотин-қизларни тазиқ ва зўравонликдан ҳимоя қилиш тўғрисида»ги қонунлар қабул қилинди. Ижтимоий, иқтисодий соҳада ўз ҳуқуқлари ва манфаатларини амалга оширишида қўллаб-кувватлаш масалаларини тартибга солувчи қонунчиликни халқаро стандартлар асосида такомиллаштириши назарда тутувчи, шунингдек, болалар масалалари бўйича комиссиялар фаолиятининг ҳуқуқий асосларини мустаҳкамлаб қўювчи ўзгартишлар киритилди. Ҳусусан, оиласи (маиший) зўравонлик учун жавобгарлик учун шахснинг шаънини ва қадр-кимматини камситувчи ҳамда инсон ҳаётининг сир тутиладиган томонларини акс эттирувчи маълумотларни ошкор қилганлик учун жавобгарлик белгиланди. Қонун билан 30 кунгача узайтириш мумкин ҳисобланган ҳимоя ордерининг амал қилиши муддатини 1 йилгача муддатга жиноят ишлари бўйича суд томонидан узайтириш имконияти яратилди.

Гендер тенглиги борасидаги халқаро муносабатларга ва Ўзбекистоннинг халқаро нуфузини ошириш борасидаги масалаларга катта эътибор бериб келинмоқда. Илк бор Марказий Осиё давлатлари етакчи аёлларининг мулоқоти ташкил этилди. Гендер масалалари юзасидан Ўзбекистоннинг Марказий Осиё давлатлари орасида юритаётган илғор сиёсати натижасида 2021 йилда биринчи бўлиб мулоқотга Ўзбекистон раислик қилди. 2022 йил Тошкент шаҳрида Парламентлараро иттилоғка аъзо давлатлар парламентлари аёл раҳбарларининг навбатдаги 14-саммити ўтказилди.

Хотин-қизларнинг ҳуқуқ ва имкониятларни ошириш, раҳбар аёллар сафини янада кенгайтириш, уларнинг етакчилик кўнинмаларини ривожлантириш ҳамда ёш қизларни раҳбарликка тайёрлаш, гендер тенглик муаммоларини бартараф этиш учун хизмат қилишга қаратилган Республика бўйича турли соҳаларда фаолият кўрсатувчи фаол аёлларни бирлаштириш мақсадида Ўзбекистон етакчи аёллар мулоқоти платформаси ташкил этилди.

Жаҳон банкининг «Аёллар, бизнес ва қонун» индексида Ўзбекистон хотин-қизлар ҳуқуқлари ва гендер тенглик бўйича аҳамиятга молик испоҳотларни амалга оширган давлатлар қаторига киритилди. Ўзбекистон Республикаси Президентининг тегиши Фармонига асосан Жаҳон банкининг «Аёллар, бизнес ва қонун» индекси Ўзбекистон Республикаси устувор бўлган халқаро рейтинг ва индекслар рўйхатига киритилди ва унга масъул давлат органи этиб Оила ва хотин-қизлар кўмитаси белгиланди.

Хулоса ўрнида таъкидлаш жоизки, Янги Ўзбекистонда, яъни инсон ҳуқуқлари кафолатлари таъминланган демократик ва фуқаролик жамиятияда ижтимоий-сиёсий фаол аёлларнинг давлат ва жамият қурилишидаги иштироки муҳим. Шу нуқтаи назардан, халқаро ҳамканият томонидан мазкур йўналишдаги ишларни олиб бораётганлигини кўллаб-кувватланиши, Ўзбекистоннинг дунёга янада халқчил, демократик давлат сифатида тан олинишига имкон яратади. Мазкур иштирокни кўпчилик бўлиб таъминлаш эса барчамизнинг зиммамиздаги вазифамизdir. Шу боис, жамиятда хотин-қиз ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ва имкониятларни яратишда илмий асосланган ғоялар, такомиллашган қонунлар ҳамда самарали амалий чора-тадбирлар билан ишларни давом эттириш ўз долзарблигини сақлаб қолмоқда.

**Хуршида САЙДИВАЛИЕВА,  
“Оила ва гендер” илмий-тадқиқот институти бўлим бошлиғи, юридик  
фанлари бўйича фалсафа доктори (PhD)**

# Наргиза АРСЛОНОВА: “КАСБИМДАН УЯЛАР ЭДИМ...”



Инсон ҳәтидаги мүхим ва қийин жараёнлардан бири бу – касб танлаш. Сабаби у нағақат даромад топишнинг манбаи балки, умрининг асосий қисми сарфланадиган фаолият ҳамдир. Бироқ күплаб ҳолатларда фарзанд онаси ёки отасининг ҳохишига қараб касб танлайди. Фарзанднинг ўзигина давом эттироқчи бўлса яхши, аммо бунга уни мажбурлаш нотўғри. Отанинг шу касбда ўз бахти ва муваффақиятини топгани фарзандида ҳам худди шу сценарий тақорланади, дегани эмас. Бугунги қаҳрамонимизда эса бунинг акси бўлган. У касбини ўзи эмас, касб уни танлаган.

Бугун аёлларнинг автомобиль бошқараётгани ҳеч кимни ҳайратлантирмайди. Ҳатто “Дамас” ҳайдаб, одам ташиётган ва ҳаттоки юқ машинаси ҳайдаётган аёлларни ҳам кўп учратамиз. Аммо кран бошқараётган аёлларничи? Айтиш жоизки, бугун аёлларимиз ҳатто айрим эркакларнинг юраги дов бермайдиган касбларда ҳам қўрқмай ишлашмоқда. Бизнинг қаҳрамонимиз Наргиза Арслонова ҳам ана шундай матонатли аёллардан.

#### – Кранчи бўлиш истаги сизда қаердан пайдо бўлган?

– Мен ҳозирги кунда минорали кранда ишлаётган бўлсам ҳам, асл соҳам дастурчилик эди. Бироқ ҳозир умуман бошқа соҳа мутахассисиман. Ёшлигимда шифокор бўлишга қизиқардим. Кейинчалик бу касб қўлимидан келмас эканлигини тушуниб етдим. Яна ҳам тўлиқроқ айтадиган бўлсам, ҳаётнинг ўзи мени маълум бир касбга йўналтириди. Очиқасига айтаман, ўзим танлаган касбда ишлай олмадим. Ҳозирги касбимга кириб келишим ҳам жуда оғир бўлган. Мактаб, лицеини битириб, олий таълим муассасасига топширдим ва кира олмадим. Ўзимни турли соҳаларда синаб кўрдим. Иккى ой уйда ўтирган вақтимда онам, “Иссиқлик электр станцияси”дан иш гаплашиб бердилар ва мен у ерда 2 йил ишладим. Кейин мени кран бўйича ўқишига юборишиди. Анчагина малакамни ошириб қайтдим ва хаёллар оғушида қолдим. Ҳаётдан қўрқиши бошладим. “Қандай турмуш қураман?”, “Келажагим нима бўлади?”, деган саволлар миямда айланарди. Келган совчилар касбимни сўрашса “кранчи” десалар устимдан кулишарди. Кўпинча касбимни айтишига уялар эдим.

Умуман кран машинисти ёки оддий айтганда кранчилик — юқори малака ва тажрибани талаб қиласидиган касб. Мураккаб ва қимматбахо техникани маҳсус билим ва касбий лаёқатга эга бўлмай туриб эксплуатация қилиш мумкин эмас. Машинанинг ҳажмини ва ўқузуларигини “ҳис этиш” атрофдаги кенглигни мўлжалтга ола билиш лозим бўлади. Энти мүхими эса — техника хавфсизлигига қатъий риоя этиши шарт, чунки оғир юкларни бир жойдан иккинчи жойга олиб ўтиш доимо муайян хавф эҳтимоли билан боғлиқ бўлади. Кранни ишга туширишдан олдин унинг электр қисмлари ва химоя хавфсизлигини текшириш лозим. Бу катта масъулият.

Вақтлар ўтиб, “Toshkent City”нинг қурилиш жараёнлари бошланниб қолди. Омадимни синаш учун бордим ва ўзимни синаб кўрдим. Менга кран 120 метр баландлиқда бўлишини айтиб, “қўрқмайсизим” дега сўрашди. Бу иш менга жуда ёқиб қолгани учун ҳамма қўрқувларимни енгишига ҳаракат қилдим. Бошида қўркув кучли бўлди, анча қийналдим. Юкларим ўйнаб кетар эди. Биласиз баландлиқда мувозанатни ушлаш қийинроқ. Бироқ ҳаракатдан тўхтамадим. Ҳар куни устимдан шикоят қилишарди, “ишлай олмаяпти” деб. Шундай бўлса ҳам умидимни узмадим. Бошлиғимга шароитимни тушунтиридим. Оиламизда битта қизман. Акам вафот этганини ҳам 10 йилдан ошди. Аста-секинлик билан ўрганиб олдим. Краним 125 метрнагача кўтарилиди. Бу ўзим хоҳлаган ва орзу қилган натижага эди. Шунингдек, ҳар бир касбнинг ўзига яраша қийинчилиги бор, шунга яраша гашти ҳам бор. Айниқса, совуқда кран музлаб қолиши мумкин. Сирпанчиқ бўлади. Ёзда бўлса

иссиқ. Буларнинг ҳаммасини ҳақиқий ҳаёт, деса бўлади. Ҳозирги вақтда “Hilton” меҳмонхонасининг қурилиш жараёнини жуда соғинаман. Сабаби унинг қурилиш жараёнида баҳти кунларим кўп бўлган. Шу вақтгача камида 10 та бинони қуриб битирганман. Фаолиятим давомида шуни тушуниб етганманки, доимо ўзига ишониш керак. Бу эса менинг асосий қуролларимдан бири десам, адашмаган бўламан. Ўйлайманки, мана шу ишонч ва қатъиятлилигим туфайли бугун ўзим хоҳлаган йўлда юрибман.

#### – Оғир машиналарни баландлиқда бошқариш техникаси қандай?

– Оғир машиналарни баландлиқда бошқариш техник таҳриба, ақлий эътибор ва хавфсизликка риоя қилишни талаб қилади. Биринчидан, мен хотиржам фикрни сақлашга ва ўз олдимга қўйилган вазифага эътибор қаратишга катта аҳамият қаратаман. Бу ҳар бир операция олдидан пухта тайёргарлик қўриш, барча хавфсизлик текширувлари мавжудлигини тъыминлаш ва атрофимдан доимо хабардор бўлишини ўз ичига олади. Бундан ташқари, мен энг сўнгги хавфсизлик қоидалари ва баландлиқда ишлаш ва оғир машиналарни бошқариш бўйича яхши тажрибага эгаман. Шунингдек, мен ўз жамоа аъзоларим билан самарали алоқада бўлишга ва ердаги ходимлар ва бошқа операторлар билан аниқ алоқа йўналишларини сақлашга ҳаракат қиламан. Бу лойиҳада иштирок этаётган ҳар бир киши потенциал хавф-хатарлардан хабардор бўлишига ва хавфсиз иш мухитини яратишга ҳисса қўшишига ёрдам беради. Масъулият жиҳати нуқтai назаридан, мен ишлайдиган ускунанинг имкониятлари ва чекловларини тушунишга катта эътибор бераман ва доимо белгиланган хавфсизлик тартиб-қоидалари ва кўрсатмаларига риоя қиламан. Ускунани мунтазам равишда таъмирлаш ва текшириш ҳам носозликлар хавфини камайтириш учун жуда мухимдир. Бундан ташқари, мен баландлиқда оғир машиналарни ишлатиш талабларини енгиш учун жисмонан соғлом ва ақлий жиҳатдан чидамлиман. Бу ишдан ташқарида, етарли даражада дам олиш, сувсизланиш ва стрессни енгиллаштирадиган машғулотлар билан шуғулланишни ўз ичига олади. Умуман олганда, баландлиқда оғир машиналарни ишлатишдаги стресс ва масъулиятни бошқариш техник билим, ақлий эътибор ва хавфсизликка кучли содиқликни талаб қилади. Ушбу амалиётлар орқали мен ўзим ва атрофимдагилар учун хавфсиз ва самарали иш мухитини сақлашга интиlamан.

#### – Келгусидаги орзуларингизга тўхталсангиз...

– Келажақдаги орзуларимдан бири шахсий краним бўлишини хоҳтайман, иккинчиси эса Юлдуз Усмонова билан баландлиқда қўшиқ кўйлаш. Балки бу сизга эриш туюлар, бироқ кунини баландлиқда ўтказадиган инсон учун нормал ҳолат.

#### – Эришган ютуқларингиз...

– Аввало, шу пайтгача эришган ютуғимнинг энг асосийси ота-онамга раҳмат эштирганим, деб ҳисоблайман. Чунки бу ёруғ оламда менинг борлигимга ва инсонлар орасида ўзимга яраши ўрним бўлишига улар сабабчи. Бундан ташқари, 2019 йили 8 марта - Халқаро хотин-қизлар куни муносабати билан давлатимиз раҳбари мени “Меҳнат шуҳрати” ордени билан тақдирладилар. “Ўзбегим аёл” номинациясини олдим. “Бунёдкор аёл” дипломим ҳам бор. Шунингдек, халқقا танилганим ҳам мен учун катта ютуқ.

#### – Касбингизга қизиқувчи қизларга нима маслаҳат берган бўлардингиз?

– Бу соҳа жуда катта меҳнат, кучли иродада ва вақтни талаб қиласиди. Эркаклар билан ишлашнинг ҳам ўзига яраша қийинчилеклари бор. Ишда ҳар хил вазият бўлади. Мухими шундаки, нима бўлса ҳам ўзи севган, мароқ билан ишлайдиган касбни танлашсин. Шунда ишдаги қийинчилеклар ҳам кўзга кўринмайди.

**Дилнурा МАМАСАФОЕВА** сұхбатлаши



**Санъатнинг ёрқин вакиласи, ўзининг кулиши билан барча томошабинларнинг қалбидан жой олган самимий ва кучли актриса Зухра Солиева.**

**– Сизни актёрлик ва ижро оламига ким ёки нима жалб қилган?**

– Ассалому алайкум! Барчага матьлум мен бир неча йиллардан бўён санъат соҳасидаман. Бу соҳага қизиқишим ёшлигимдан бошланган. Холам Саида Раметовага ҳавас қилардим. Улар ўқиган вақтлари бизникига келар эдилар. Ўша вақтлар менда катта қизиқиш уйғонган эди. Шунда уларни кузатиб, мен ҳам актриса бўламан дердим ва ниятимга эришиш учун ҳаракатдан тўхтамадим. Бир қанча устозлар кўлида таҳсил олдим. Йиллар давомида ўз тажрибамни ошириш учун ҳаракат қилдим, тўхтаб қолмадим. Санъат майдони катта. Унда кураша олганларгина ютуққа эриша олади, охиригача бора олади. Агарда умидини сўндириб бу йўлдан қайтишса, кейинчалик афсусланиши мумкин.

**– Ўзингиз бошдан кечирган, эсда қоларли кастингдаги тажрибангиз ҳақида гапириб бера оласизми?**

– Кастингларга деярли бормаганман. Бу билан умуман бормаганман демоқчимасман. 1 ёки 2 маротаба боргандам. Шунда ҳам ким олиниши аниқ бўлган. Бу шунчаки кўзбўямачилик учун ўтказилган.

**– Қайси турдаги ролларни тасвирлаш энг қийин ёки ҳаяжонли деб ҳисоблайсиз?**

– Мен учун ҳеч қайси турдаги ролларни ўйнаш қийинчилек туғдирмайди. Чунки менинг устозларим жуда ҳам тажрибали. Улардан билим олиб, ҳеч қаҷон аросатда қолмаганман. Яъни, ижро этишда қийналмаганман.

**– Актрисалик оламидаги энг таъсиранган ролингиз қайси?**

– Актрисалик оламидаги энг таъсиранган ролим бу – Миллий театрда ишлаб юрган вақтларимда “Ҳалала” номли спектаклидаги ижроим бўлган. Унда Заҳро образини яратганиман. Заҳро ногирон қиз бўлди. Бу ролни ўйнаш жуда ҳам менга оғир бўлган. Қаттиқ таъсиранганман. Сабаби раҳматли Фотимам, яъни эгизагим операциядан кейин шунақа ногирон бўлиб қолган эди. Ўша ижроим бошқача бўлган. Ҳис қилиб ижро қилганиман. Бошқа тайёргарлик жараёнларимга нисбатан камроқ шугулланганман бу персонаж учун. “Ҳаётингдаги ўзинг севиб, яхши кўриб ижро қилган ролинг қайси?” дейишса, шуни айтаман.

**– Одатда янги ролга қандай тайёланасиз?**

– Олдиндан сценарийни ўқийман ва токи съёмка жараёнигача ётсам ҳам, турсам ҳам хаёлимда ўша образ гавдаланаверади. Шу образ устида ишлай бошлайман. Масалан, бир ой олдин сценарийни ўқисам, бир ой давомида яратмоқчи бўлган образим миямда туради. Уни юриш-турishi, характеристи, мимикалари ҳамма-ҳаммаси устида қаттиқ ишлайман. Ўрганиб, таҳлил қилиб чиқаман. Устозларимиз ҳам бизга худди шу каби тайёргарлик кўриш кераклигини ўргатишган.

**– Актрисаликнинг сизга нимаси ёқади?**

– Актриса бўлишнинг менга ёқадиган жойи ҳалқнинг меҳрини қозониш, деб ҳисоблайман. Мухлисларнинг эҳтироми, ҳурмати, бизга ёқасиз, деган гаплари мени бу соҳада янада ривожланишимга сабаб бўла олади, десам адашмаган бўламан.

**– Келажакда ижро этишни орзу қилган ўзига хос образ ёки роллар борми?**

– Келажакда ҳақиқий ўзбек аёли образини ижро этишни орзу қиламан. Унда аёллик нафосати бор, иродаси кучли, ҳар хил вазиятда ҳам тушкунликка тушмайдиган ҳамда ҳар томонлама мукаммаллик мужассам бўлади.

# ЗУХРА СОЛИЕВА: “АЙРИМ КАСТИНГЛАР КЎЗБЎЯМАЧИЛИК УЧУН БЎЛГАН...”

**– Омма эътиборида бўлиш билан боғлиқ бўладиган босим ва текширувларга қандай муносабатда бўласиз?**

– Омма эътиборида бўлиш босими ва назорати билан курашиш, албатта, қийинчилек туғдиради, лекин мен ўзимга ва ўз касбимга содик қолиш жуда муҳим деб биламан. Ташқи фикрларга эмас, балки иш ва унинг таъсирига эътибор қаратаман.

**– Характерни ривожлантириш ва янги ролнинг онгига киришга қандай ёндашасиз?**

– Характерни ривожлантиришга яқинлашганда, мен ўзимни тадқиқотга шўнгизни, қаҳрамоннинг келиб чиқишини, мотивациясини ва психологиясини ўрганишни яхши кўраман. Ролнинг ҳақиқийлигини ошириш учун мен шахсий тажриба ва ҳиссиятлардан ҳам фойдаланаман.

**– Шахсий ҳаётингизни карьерангиз талаблари билан қандай мувозанатлаширасиз?**

– Аввало, шахсий ҳаётимда ўз-ўзини парвариш қилиш ва дам олишга вақт ажратишига ҳаракат қиламан. Кўплар айтишиди, “ҳаётингизга кимдир кириб келиб, ишингизни ташлаб, бошқа ўзингиз ёқтирган шаҳарга таклиф қилишса кетармидингиз?” деб. Аввало ҳаммаси тақдирдан. Бироқ мен барчасини бир маромда давом эттиromoқчиман. Ўзим севган касбимни ҳеч қаҷон ташлаб кетмайман.

**– Санъат оламига қадам қўяётган ёшларга қандай маслаҳат берасиз?**

– Уларга маслаҳатим шуки, танлаган ва танламоқи бўлаётган йўналишнинг қийинчилклари, одамларнинг гап-сўзларига, ўзига яраша машаққатларига тайёр бўлиб, яхшилаб ўрганиб кейингина актисаликни танлашлари керак. Устозларнинг мақтovига сазовор бўлиб, уларнинг дарсларини олиб кейингина бошлашса, мақсадга мувофиқ бўлади, деб ўйлайман. Ахир айтишиадику: “Устоз кўрмаган шогирд ҳар макомга йўргалар”, деб.

**– Суратга тушган вақтингиздаги саҳна ортидаги латифалар ёки кулгили лаҳзаларни айтиб бера оласизми?**

– Суратга тушиш жараёнида жудаям кўп қизиқарли воқеаларга дуч келганман. Ҳозир қайси фильмлигини аниқ эслай олмаяпман, лекин ундан ролимни яхши эслайман. Унда сабзи сотувчи бўлганман ва жуда кўп сабзи еб, ошқозоним 3 кун оғриган. Бундан ташқари, “Ҳалала” спектаклида менга соч улашган эди ва роль ўйнаётганимда тушиб кетган. Бироқ вазиятдан чиқиши ҳаракат қилиб, “чиройим бузилиб кетди” деб давом эттиранман. Тан оламан ўзим учун ҳам жуда кулгили бўлган бу жараён. Яна бир вазият эсимга тушиб қолди. Яқинда “Ўзга сайдералик божа” деган кинода роль ижро этдим. Бир саҳнасида ухлайдиган жойим бор эди, мен ухлаган аёл образини яратишам керак эди, бироқ мен ростдан ухлаб қолибман. Шуни айтиш жоизки, экран юзини кўрмади.

**– Қандай қилиб ўз хунарингизда ғайрат ва илҳомни сақлаб қоласиз?**

– Соҳам ғайрат ва илҳом олиш, адабиёт, санъат, саёҳат ёки бошқа истеъододли шахслар билан яхши муносабатда бўлишини тақозо этади. Улардан илҳом оламан. Эришган ютуқларини кўриб завқланаман. Шунингдек, мен ўсиш ва ўрганиш учун имконият сифатида қийинчилклар ва муваффақиятсизликларни ҳам қабул қиламан.

**– Актриса қандай қобилиятларга эга бўлиши керак?**

– Актриса Аллоҳдан берилган қобилиятга эга бўлиши лозим, деб ўйлайман ва уни устозларнинг кўмагида чиройли шакллантириш керак. Актриса тарбияси, одоби билан ажраби туриши керак. Актрисанинг асосий қобилиятлари орасида ҳиссий ақл, эмпатия, кўп қирралилик, мослашувчанлик, кучли мулоқот ва жамоада самарали ҳамкорлик қилиш қобилияти киради. Доимий машқ қилиш ва ўз хунарини сайқаллашириш ҳам жуда муҳимdir.

**– Актрисалик ва продюсерлик дунёсида ҳамкорлик ва жамоавий иш қанчалик муҳим?**

– Мен доимо бу каби тушунчаларга алоҳида эътибор бераман. Продюсер биринчи навбатда яхши актриса ва актёрларни танлаши керак. Бу жамоавий ишлашда жуда муҳим. Айнан жамоавий саъй-ҳаракатлар орқали ҳикоялар ҳаётга татбиқ этилади ва актёрлардан тортиб экипаж аъзоларигача ҳар бир инсоннинг ҳиссаси спектакль муваффақиятининг ажralmas қисмидир.

Шу фурсатдан фойдаланиб, барчани баҳорнинг ilk айёми 8 март – нафосат ва гўзаллик тантанаси билан чин қалбдан муборакбод этаман. “Аёл борки, олам мунаввар” дейишади. Опа-сингилларимизни ва улар орқали бутун юртимиз аёлларини чин дилдан, бахтимизни бир бўлгагини улашган ҳолда табриклайман. Байрамингиз муборак бўлсин, азиз аёллар!

Дилнурा МАМАСАФОЕВА сұхбатлашди



# АЁЛЛАР ХУҚУҚЛАРИ ҚОНУН ҲИМОЯСИДА

**Жамиятимизда аёллар ҳуқуқлари кундан-кунга мустаҳкамланиб бормоқда. Гендер тенглиги, аёлларнинг давлат бошқарув органларида фаолиятини кучайтириш мақсадида қабул қилинаётган қонунлар бунинг исботидир. Уларнинг жамиятдаги мавқенини мустаҳкамлашда ҳуқуқни муҳофаза қилувчи органлар фаолияти муҳим ўринга эгадир.**

Йиллар давомида прокуратура органларида фаолият юритиб келаётган бугунги кунда эса Тошкент шаҳар прокуратураси Жамоатчилик билан алоқалар ва ҳуқуқий ахборот бўйича шаҳар прокурорининг катта ёрдамчиси Хуршида Раҳманова билан мавзу юзасидан сұхбатлашди.

**- Аёллар ҳуқуқлари бугун мамлакатимизда қанчалик таъминланган?**

- Янги таҳиррдаги Конституциямизнинг 58-моддасида хотин-қизлар ва эркаклар тенг ҳуқуқлиги, давлат хотин-қизлар ва эркакларга жамият ҳамда давлат ишларини бошқаришда, шунингдек, жамият ва давлат ҳаётининг бошқа соҳаларида тенг ҳуқуқ ва имкониятларни таъминланганлиги кўрсатилган.

Мамлакатимизда аёлларнинг ҳуқуқ ва манфаатларини ҳимоя қилиш, аёл тадбиркорларни қўллаб-қувватлаш, хотин-қизлар бандлигини таъминлаш ва хотин-қизларни манзилли қўллаб-қувватлаш бўйича тизимли ишлар амалга оширилмоқда. Ҳусусан, ижтимоий ҳимояга муҳтож аёлларни аниқлаш, уларни манзилли қўллаб-қувватлашнинг янги тизими жорий қилинган.

Ижтимоий ҳимояга муҳтож ёлғиз аёлларнинг фарзандларини мактабгача таълим ташкилотларига имтиёзли навбат асосида қабул қилиш, бокувчисини йўқотган эҳтиёжманд аёлларга фарзандини мактабгача таълим ташкилотлари учун тўлов харажатларини бюджетдан қоплаш тартиби жорий этилган.

Бундан ташқари, мамлакатимизда хотин-қизлар ва болалар ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини таълимни таъминлашда ишончли ҳимоя қилишининг институционал ҳамда ҳуқуқий асосларини тубдан такомиллаштиришга қаратилган кенг кўламли ишлар амалга оширилмоқда.

2023 йил мамлакатимизда ҳуқуқни қўллаш амалиётида хотин-қизларнинг ҳуқуқлари, эркинликлари ҳамда қонуний манфаатларини ишончли ҳимоя қилиш билан боғлиқ масалаларда бир қатор тизимли муаммолар ҳал қилинди. Ҳусусан, хотин-қизлар ва болаларнинг ҳуқуқларига даҳл қилувчи жинонӣ қилмишлар учун мутаносиб санкциялар белгиланди, хотин-қизларни шилқимлик ва зўравонлиқдан ҳимоя қилишининг ҳуқуқий кафолатлари жорий этилди, тазийк ва зўравонлиқдан жабрланган хотин-қизларни ижтимоий ҳимоя сифат жиҳатдан янги босқичга кўтарилиди.

Қонунларимизда оиласиб зўравонлик учун аввал маъмурий, қайта содир этилган тақдирда, жинонӣ жавобгарлик белгиланди. Энг муҳими, номусга тегиши ёхуджиний эҳтиёжини гайритабии усулда қондириш учун шахсни жинсий алоқа қилишга мажбурлаш, 16 ёшга тўлмаган шахсларга нисбатан содир этиладиган жиноятлар учун жазо чоралари кучайтирилди.

Амалга оширилган ишлар билан бирга, аёлларнинг ижтимоий-иктисодий муаммоларни бартараф этиш ва ижтимоий-ҳуқуқий ҳимоясини кучайтириш бўйича ишлар давом этмоқда.

**- Гендер тенглиги хусусида қандай фикрдасиз?**

- Мамлакатимиз Жаҳон банки маълумотларига кўра, гендер тенглик соҳасида дунёдаги энг тез ривожланаётган мамлакатлар топ-5 талигига кириб, бу борада Марказий Осиёда энг яхши натижани қайд этмоқда. Бунда энг аввало, меҳнат ва оиласиб зўравонликка қарши кураш соҳасидаги ислоҳотлар энг муваффақиятли деб топилган.

Ҳусусан, Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Сенатининг 2022 йил 28 декабрдаги СҚ-682-IV-сонли Қарори билан тасдиқланган 2030 йилга қадар Ўзбекистон Республикасида гендер тенглигика эришиш стратегиясини 2023 йилда амалга ошириш бўйича комплекс чора-тадбирлар дастури ижросини таъминлаш борасида жорий йилнинг биринчи ярим йиллигига муайян ишлар амалга оширилмоқда.

Ҳусусан, аёлларни реабилитация қилиш ва мослаштириш ҳудудий бўлимларига мурожаат қилган шахсларнинг 1313 нафарига психологик, 757 нафарига ҳуқуқий, 149 нафарига тибий, 359 нафарига бошқа турдаги ёрдамлар кўрсатилган.

Ўзбекистон Республикаси Камбағалликни қисқартириш ва бандлик вазирлиги ҳузуридаги Оила ва хотин-қизлар қўмитаси томонидан давлат органларида хотин-қизлар ва эркаклар учун тенг ҳуқуқ ҳамда имкониятларни таъминлашга оид маслаҳат-кенгаш органлари фаолиятини ташкил этиш бўйича намунивий Низом ҳамда услубий қўлланма ишлаб чиқилган.

Хотин-қизларнинг сиёсий малакасини ошириш, уларни раҳбарлик лавозимларига тайёрлаш, илм-фанни ривожлантириш, аёллар малакасини ошириш мақсадида 60 нафар олима хотин-қиз иштироқида «PhD сари қадам» мавзусида ўкув курси, 420 нафардан зиёд хотин-қизлар иштироқида «Келажак: илмли қизлар ҳамжамияти» таълим-алмашинув дастури йўлга қўйилган.

Инсон ҳуқуқлари ва гендер тенглик масалалари бўйича раҳбар кадрларни қайta тайёрлаш ва уларнинг малакавий салоҳиятини кучайтириш бўйича ўкув курслари (соатлари) жорий қилинган.

Аёлларни реабилитация қилиш ва мослаштириш марказлари томонидан меҳнат жамоаларида зўравонлик ва уларнинг олдини олиш бўйича 56 тақиска муддатли семинар-тренинг ташкил этилиб,

2016 нафар иштирокчи қамраб олинди.

Сиёсий партиялар томонидан сиёсий фаол аёллар тўғрисида 100 дан ортиқ медиа маҳсулотлар тайёрланиб, оммавий ахборот воситалари ва ижтимоий тармоқларга жойлаштирилган. Партияларнинг ижтимоий-сиёсий нашрларида гендер тенглик мавзусига доир 350 дан зиёд материаллар чоп этилган.

Хотин-қизлар ҳуқуқлари чекланишининг, уларга нисбатан тазийк ва зўравонликларнинг олдини олишга, аёлларнинг ҳуқуқий саводхонлигини оширишга қаратилган 10 мингта яқин тарқатма материаллар, 3 мингдан зиёд беннер, қарийб 400 та видеоролик тайёрланган, шунингдек, маҳаллаларда, таълим муассасаларида, корхона ва ташкилотларда 17 мингдан ортиқ учрашув ва давра сұхбатлари ўтказилган.

Амалда аёлларнинг ҳуқуқлари эркаклар билан тенг бўлсада, имтиёзлар масаласида аёллар анча юкори. Бунга жиноят қонунчилигидан тортиб меҳнат қонунчилигигача кўришимиз мумкин.

**- Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларида аёллар роли ҳақида фикрингиз?**

- Ўзбекистон Республикаси Конституцияси 19-моддаси 2-бандида Ўзбекистон Республикасида барча фуқаролар бир хил ҳуқуқ ва эркинликларга эга бўлиб, жинси, ирқи, миллати, тили, дини, эзтиқоди, ижтимоий келиб чиқиши, ижтимоий мавқеидан қатъи назар қонун олдида тенгдирлар.

Шунингдек, 42-моддасида ҳомиладорлиги ёки боласи борлиги сабабли аёлларни ишга қабул қилишини рад этиш, ишдан бўшатиш ва уларнинг иш ҳақини камайтириш тақиқланиши белгиланган.

Ҳозирги кунда аёллар ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларида билим ва шизоатларни кўрсатиб келмоқдалар. Мисол учун Ўзбекистон Республикаси тарихида биринчи маротаба Бош прокурор ўринбосари аёл киши, яъни С.Артикова тайинланганлиги ўз аксини кўрсатилган.

Шунингдек, туман прокурорлари ва ҳоқимликларига аёллар раҳбар сифатида фаолият олиб бораётган бўлиб, бу ўз навбатида аёлларга бўлган ишончни акс этмоқда. Яъни давлатимиз раҳбари ҳамда ҳалқимизнинг аёл раҳбарларга бўлган ишончни ортиб бормоқда.

Тошкент шаҳар прокуратураси органларида 30 яқин хотин-қизлар меҳнат қилимокда. Шундан 3 нафари бўлим бошлиғи ва 3 нафари туман прокурорларининг ўринбосарлари ҳисобланади.

Ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларида аёлларнинг фаолият юритиши, уларнинг шизоатларни, юкланган масъулиятнивижондан бажарилари, яъни жамиятда аёллар раҳбар сифатида юртимизнинг келажаги учун матонат билан курашиб бораётганликларини эътироф этиш мумкин.

**Умидा ҲАҚБЕРДИЕВА тайёрлади**

ТАРИХ ЯРАТГАН АЁЛЛАР:

# ЎЗБЕК ВА ЖАҲОН ТАРИХИДА



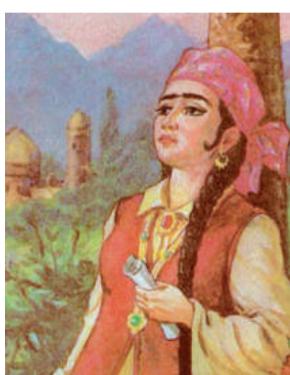
**Тўмарис** (милоддан аввалги VI аср) — Турон халқарининг Аҳамонийлар босқинига қарши курашга раҳбарлик қилган аёл саркарда. У форс шоҳи Кир IIни мағлуб этгани билан тарихда шуҳрат қозонган. Қадимги юон тарихчиси Геродотнинг “Тарих” (милоддан аввалги V аср) асарида ёзилишича, Тўмарис эрининг вафотидан сўнг масагетлар

подшоси бўлиб турган пайтда, Аҳамонийлар давлати асосчиси Кир II Туронга бостириб кирган. Жанглардан бирида ўз ўғлидан айрилган Тўмарис Кир IIдан масагетлар ютидан чиқиб кетишини сўрайди. Форс шоҳи рад жавобини бергач, икки давлат ўртасида шиддатли жанг бўлиб ўтади. Натижада форс кўшинларининг асосий қисми ва 29 йил хукмронлик қилган Кир II жанг майдонида ҳалок бўлади. Кир IIning жасади топилгач, малика Тўмариснинг бўйрги билан унинг кесилган боши одам қони билан тўлдирилган мешга солинади.



**Нодирабегим** — 1792 йилда Андиконда туғилган ва ўзбек шоирави, маърифатпарвари ва давлат арабби сифатида танилган. Макнуна, Комила, Моҳларойим тахаллуслари билан шеърлар ёзган. 1807 йилда Нодира Умархонга турмушга чиқади ва унинг хонадонида шеър ёзишини машқ қиласи, шоира Увайсий билан танишиб, уни муаллима сифатида

сарайга таклиф этади. 1822 йили Умархоннинг фожиали вафотидан сўнг ўғли Маъдалихон билан биргалиқда Кўқон хонлигини бошқаради. Мадраса, масжид, карvonсаройлар курдириб, илм ахлига раҳнамолик, фақириларга ҳомийлик қиласи. Шоира 1842 йили Бухоро амирилги ҳукмдори Амир Насруллоҳ томонидан қатл этилади. Биззагча унинг 10000 мисрага яқин асари етиб келган. Нодира ғазал, руబий, фард, мухаммас каби кўплаб жанрлардан фаол фойдаланган. Унинг ғазалларида фироқ, дард изтироблари самимий баён қилинган. Нодиранинг адабий мероси ўз ғоявий-бадиий аҳамияти нутқи назаридан мумтоз шеъриятининг гўзул намуналаридандир. Унинг тўла бўлмаган ўзбекча девони ва бошқа адабий мероси Ўзбекистон Фанлар академияси Шарқшунослик институти фондида сакланади.



**Жаҳон отин Увайсий** — илк ўзбек шоирапаридан бўлмиш бу аёл 1779 йилда Марғilonda таваллуд топган. Унинг оиласи ҳам зиёли бўлиб, отаси Сиддиқ бобо икки тилда шеърлар ёзган. Онаси Чинниби отинойи, акаси Охунжон эса ҳофиз сифатида машхур эди. Увайсий Ҳожихон исмли косиб билан турмуш курган, бироқ унинг шахсий ҳаётини көвончли кечмаган. У Нодира билан биргалиқда Кўқон хони саройида яшаб, ижодий ҳамкорлик қиласи. Нодира билан биргалиқда Конибодом, Хўжанд, Ўратепа, Тошкент, Андикон каби шаҳарларига сафар қиласи. 1842 йилда Бухоро амири Насруллоҳон Кўқонни эгаллагач, Марғilonга қайтиб, умринга охиригача шуерда яшаган. Увайсий 4 девон тузганлиги ҳақида маълумотлар мавжуд. Шунингдек, шоира мумтоз ўзбек шеъриятининг барча жанрларида ижод қиласи. Навоий, Фузулий каби шахсларингасарларига мухаммаслар боғлаган. Шоиранинг адабий меросида 269 ғазал, 29 мухаммас, 55 мусаддас, 1 мурабба, чистон, 3 достон ва тугалланмаган бир манзума бор. Лирик шеърларидан ташқари, унинг ислом тарихи билан боғлиқ воқеалар асосида яратилган “Шаҳзода Ҳасан”, “Шаҳзода Ҳусан” каби лироэпик асарлари ва “Воқеаи Муҳаммад Алихон” каби тарихий достонлари мавжуд. Унинг бир неча кўлёзма

девонлари Ўзбекистон Фанлар академияси Беруний номидаги Шарқшунослик институти ва Андикон давлат университети кутубхонасида сакланади.



**Тамараҳоним** — 1906 йил 29 март куни Туркистон ўлқасининг Фарғона водийсига кўчиб келган Анна ва Артём Петросянларнинг оиласида туғилган. У ўзбек рақс санъати шаклланишига ва дунёга танилишига катта ҳисса қўшган шахслардан бири ҳисобланиб, бир неча мамлакатларда ўтказилган фестивалларда ўзбек рақсими намойиш этган.

Раққоса турли ўзбек рақслари билан бирга, туркманча, мўғулча, грузинча, озарбайконча, туркча, индонезча, арабча, японча, корейсча, афғонча, ҳиндча, қирғизча, тоҷикча, татар ва украинча каби 500 дан ортиқ рақс ва қўшиқларни ўзлаштирган. Тамараҳоним бир неча спектаклларда ҳам бош ролларни ижро этган. Шунингдек, у 1932 йили 26 ёшида аёл санъаткорлар орасида биринчи бўлиб, Ўзбекистон ҳалқ артисти унвонига сазовор бўлади. 1935 йил Лондонда бўлиб ўтган Халқаро фестивалда Британия маликасининг шахсан ўзи Тамараҳонимга санъатга қўшган улкан хиссаси учун мукофот топширган.



**Зебо Фаниева** — 1923 йилнинг 20 августида Ўзбекистоннинг Гулистон шаҳрида (баъзи маълумотларга кўра Озарбайжоннинг Шамахи шаҳрида) туғилган. У Иккичи жаҳон урушидаги жасорати билан танилган. 1940 йили Россия давлат театр санъати институтига ўқишга кирган Зебо Фаниева 1941 йил 7 ноябрда Қизил майдондаги парадда қатнашиб, дарҳол урушга жўнаб кетади. У 1942 йил 12 апрелдан 23 майгача снайпер сифатида 20 та душманни йўқ қилган. Урушдаги бутун иштироки давомида 129 нафар фашистни ўлдиргани ҳақида снайпер аёлнинг ўзи хотира сухбатларининг бирида гапириб ўтган. Фаниева урушдан сўнг “Тоҳир ва Зуҳра” фильмида роль ижро этган. Шунингдек, у тарих фанини ўрганиб, шарқшунослик фанлари доктори, профессор, филология фанлари номзоди илмий даражаларига эга бўлган.



**Зулфия Исроилова** — Зулфия номи билан танилган шоира, таржимон, журналист ва жамоат арабби 1915 йилнинг 1 март санасида Тошкентда таваллуд топган. 1934 йили Хотин-қизлар педагогика билим юртини тамомлаган. 1935 йили Ўзбекистон ССР Фанлар қўмитаси қошидаги Тил ва адабиёт институти аспирантурасига ўқишга кирган. Зулфия умрингин

бир қисмини турмуш ўртоғи Ҳамид Олимжоннинг илмий меросини ўрганиш ва нашр этишига бағишли билан бирга, ўзи ҳам юзлаб шеър ва достонлар ёзи. Пьеса ва либреттоларни мерос қилиб қолдирди. Шунингдек, шоира Пушкин, Лермонтов, Некрасов, Леся Українка, Дилбозий, Мустай Карим, Притам Амрита, Сильва Капутикян каби ижодкорларнинг асарларини ўзбек тилига таржима қилган. Бундан ташқари, Зулфия халқаро “Жаваҳарлал Неру” (1968) ҳамда Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчилари асоциациясининг йиллик халқаро мукофоти “Нилуфар” (1971) мукофотлари ва Ҳамза номидаги Ўзбекистон давлат мукофоти (1970) лауреати ҳисобланади.

**Зайнаб Садриева** — Анзират ва Фармониби образлари билан томошабинлар меҳрини қозонган ҳар бир ўзбек кинохолосмандларининг севимли актрисаси. Актриса 1912 йилнинг 25 октябринда Астрахан шаҳрида туғилган. Отаси Садри бобо



Астрахандаги ун заводида оддий ишчи бўлиб ишлаган. Онаси уйда фарзандлар тарбияси билан шуғулланган. 1916 йил Зайнаб Садриева тўрт ёшлигига Астрахандаги ун заводи Тошкент вилоятининг Янгийўл туманига кўчирилади. Шу муносабат билан Зайнаб Садриеванинг оиласи Янгийўлнинг Қовунчи қишлоғига кўчиб

келади. Шу тариқа бўлажак актрисанинг болалиги Янгийўлнинг Қовунчи қишлоғига ўзбеклар орасида ўтади. У вояга етгач, Тошкентдаги хотин-қизлар билим юртига ўқишга киради. Техникимда Зулфияхоним билан бирга таҳсил олади. Ҳамза номидаги Ўзбек давлат академик драма театри (ҳозирги Ўзбек миллий академик театри) актриса таҳсил оләтган техникумнинг рўпаратсида жойлашган эди. Театрда ўтказилган кастингда ўн етти ёшли Зайнаб Садриева машҳур санъаткорлар эътиборига тушади. Дастрлаб оддий актисалиқдан фаолиятини бошлаган иқтидор эгаси Ҳамза номидаги Ўзбек давлат академик драма театри (ҳозирги Ўзбек миллий академик драма театри) нинг етук вакиласига айланади. Театрда ишлаб юрган кезлари актриса Обид Ҳасанов билан турмуш куради. Ўзбекистон ҳалқ артистлари – Обид Ҳасанов ва Зайнаб Садриева иккى ўғил ва икки қизни дунёга кептиришган. Актриса “Армон”, “Суюнчи”, “Келинлар қўзғолони” каби фильм ва “Келинлар қўзғолони”, “Фармонбиби аразлади” каби спектаклларда унтилмас образларни гавдалантирган. 1952 йилда ўзбекистон ҳалқ артисти унвонига сазовор бўлган Зайнаб Садриева 1991 йили Тошкентда вафот этган.



**Дилбар Абдураҳмонова** — Ўзбекистон ва Марказий Осиёдаги биринчи аёл-дирижёр. Ижодкор 1932 йили Москва шаҳрида туғилган. 1960 йили Тошкент давлат консерваториясини тамомланган. 1957 йилдан Алишер Навоий номидаги давлат академик катта театри симфоник оркестрида скрипкачи, 1960 йилда дирижёр, 1974-1990 йилларда бош дирижёр бўлиб иш юритган. Биринчилардан бўлиб Жузеппе Вердининг “Аида” операсига дирижёрлик қиласи. Унинг репертуарида 60 дан ортиқ сара опера ва балет спектакллари мавжуд.

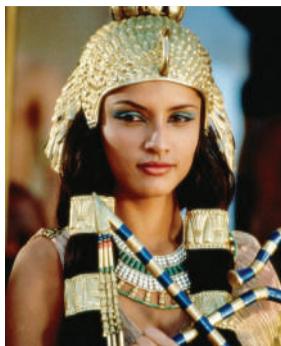


**Оксана Чусовитина** — 1975 йилнинг 19 июль санасида Бухоро вилоятида таваллуд топган. Чусовитина саккизта (1992, 1996, 2000, 2004, 2008, 2012, 2016, 2020) Олимпиада ўйинларида қатнашган ягона гимнастикаидир. Бу натижаси орқали у Гиннеснинг рекордлар китобидан жой олган. Шунингдек, спортчимиз уч карра жаҳон чемпиони ҳамdir. Бундан ташқари, у фаолиятини яқунламасдан туриб, гимнастикага қўшган хиссаси учун Халқаро гимнастика шон-шараф запидан ўрин олган ягона спортчи ҳисобланади. Юксак иқтидор эгаси давлатимиз томонидан “Ўзбекистон ифтихори”, “Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган спортчи” фахрий унвонлари, “Дўстлик”, “Меҳнат шуҳрати” ҳамда “Эл-юрт ҳурмати” орденлари билан тақдирланган.

**Клеопатра** — бу исмни эшитмаган одам бўлмаса керак. Ўз вақтида Мисрни идора қилган ва гўзлалиги билан тилларга тушган Клеопатра Мисрнинг сўнги маликаси ҳисобланади. У ўз даврининг энг ўқимишли аёлларидан бўлиб, ўнга яқин тилларни билган ва ўзининг чиройи, ақл-у заковати билан довругр қозонган. Шунингдек, у тиббиёт, астрономия ва ҳарбий соҳада ҳам етарлича билимга эга бўлган. У дастрлаб ўз хусни

(Давоми 7-бетда)

(Боши б-бетда)



билан Юлий Цезарни, сўнгра Марк Антонийни ром қилган ва у билан бир неча йил Мисрни биргаликда бошқарган. Октавиан Август Мисрни забт қилганидан кейин эса Клеопатра унинг қўлига тушмаслик учун ўз жонига қасд қилган. Клеопатра тимсоли Фарб ва Шарқ адиллари, шоир, драматург, рассом ва ҳайкалтар ошларнинг асарларида акс этган, у ҳақида кўплаб бадиий ва хуҷожатли фильмлар суратга олинган.



**Жанна д'Арк** — ўз Ватанининг озодлиги йўлида қурбон бўлган француз қаҳрамони. У 1412 йилда Франциянинг шимоли-шарқида жойлашган Домреми қишлоғида дунёга келади. Унинг отаси қишлоқ оқсуякларидан бўлиб, Жанна яхши шароитда катта бўлади. У ўқиш ва ёзиши яхши ўзлаштирган бўлса ҳам, онаси уни католик черковига бўлган чексиз муҳаббат билан улгайтиради. Унинг қаҳрамонлиги Франция ва Англия ўртасидаги юз йиллик уруш давом этаган пайтга тўғри келди. Англия қироли Генрих V Парижни эгаллаб, ўзини бирлашган Англия ва Франция қироли деб эълон қилгандан сўнг француздар таҳтининг қонуний вориси валиаҳд шахзода Карл мамлакат жанубига чекинади. Шахзода Карл билан сұхбатлашган Жанна француз қироллари анъанавий тож киядиган шаҳарда Карлга ҳам тож кийдириши ваъда қилиб, ундан инглизлар қамал қилаётган Орлеани озод қилиш учун кўшин беринши сўрайди. Кўпгина генерал ва маслаҳатчиларининг қаршилигига қарамасдан Карл унинг илтимосини қондиради. 1429 йил март ойида оқ отга ўтирган Жанна д'Арк Орлеан ҳимояси учун ўйл олади. Бир неча мағлубиятлардан сўнг умидни йўқотиб, тушкунликка тушган саркарда ва аскарлар Жаннанинг сўзларидан руҳланадилар. Галабадан сўнг Жанна инглиз-бургунд қўшинини чекинишга мажбур қиласди. Ушбу муваффақиятдан кейин Жаннанинг обрўси кескин ортади. Чунки у бошқа француз саркардалари имконсиз, деб ҳисоблаган вазифани тўрт кун ичиди амалга оширганди. Орлеандаги ғалабалардан кейин уни "Орлеан қизи" деб атай бошлашади. Шундан сўнг у яна бир неча маротаба инглизлар қўшинини мағлуб этади. Унинг зафарли юришларидан сўнг Карлга тож кийдирилади ва қирол Карл VII номи билан таҳтга ўтиради. Миллий ғурури ўйғонган ҳалқни бирлаштириш мақсадида Жанна герцогларга ярашиш хатлари юборади, қиролга бошқа шаҳарларни ҳам тезроқ эгаллаш кераклигини айтади. Бироқ Карл яқинларининг Жаннанинг қудрати тобора ортиб бораётгани ҳақидаги огоҳлантиришлар туфайли юришлар кечқитирилади. 1429 йил сентябрда Париж қамалида Жанна жароҳат олади. Бундан ташқари, у сарой аҳли томонидан мунтазам тазиқка учрайди. Қирол унга бургундияликлар томонидан қамал қилинаётган Компен қальясини озод қилиш вазифасини топширади. Бироқ хоинлик натижасида Жанна бургундлар томонидан асир олиниади. Қирол Карл VII эса уни қутқаришин ҳоҳламайди ва Жанна инглизларга ўн минг олтин тангага сотиб юборилади. Унга черков томонидан бир неча айбловлар кўйилади. Охир оқибат 1431 йил 30 май куни Руан шаҳридаги бозор майдонида француз миллий қаҳрамони Жанна д'Арк тириклиайн ёқиб юборилади.



**Екатерина II** — тарихдаги энг машҳур ҳукмдор аёллардан ҳисобланади. Немислар диёрида түғилган қиролича ёшлиқ вақтларида рус шаҳзодаси билан унаштирилади ва ўзи учун бегона бўлган жойларга келади. У мамлакатнинг урф-одатлари ва тилини ҳам яхши билмаслигига қарамай рус тарихида энг ақлли, қувноқ, гўзал, сиёсий билимга эга, ҳарбий соҳадан ҳам яхши хабардор бўлган аёл сифатида ном қолдирди. Қиролича даврида Россия империясининг қудрати юксалди. Унинг бошқарув даврини "Рус дворянлигининг олтин асри" деб атайдилар. У соғлиқни саклаш ва таълим тизимига катта эътибор бериб, тез тиббий ёрдам пунктларини очган, мамлакат одамларини эпидемияга қарши курашишга

чақирган. Шунингдек, Екатерина II даврида қўшни мамлакатлар билан яқин алоқалар йўлга кўйилган, саноат марказлари тармоғи пайдо бўлиб, бутун империя бўйлаб тарқалган.



**Индира Ганди** — Хиндиштон тарихидаги энг машҳур аёл, давлат арбоби. У 1917 йилда Хиндиштонда түғилган. Индира Ганди ўзининг машҳур фамилиясига қарамай, Маҳатма Ганди билан қариндошлиқ алоқаси бўлмаган. Бироқ унинг отаси Жаваҳарлал Неру Маҳатма Гандининг сафдошларидан бўлган ва 1947 йили мустақиллик кўлга киритилгач Хиндиштон бош вазири сифатида фаолият юритган. Отасининг ягона қизи бўлган Индира Ганди — 1959 йилда давлатнинг асосий сиёсий партияси раислигига сайланади. 1964 йилда ахборот ва эшиттириш соҳаси вазири, икки йилдан сўнг эса бош вазир бўлади. У ўз даврида бир неча режаларни муваффақиятли амалга оширади ва ўз мамлакати билан бирга бошқа давлатларда ҳам катта машҳурликка эришади. Жумладан, у аёллар устидан зўравонликка йўл кўйилмаслиги учун бор кучи билан ҳаракат қилган. Шу билан бирга унинг ҳукмронлиги кўплаб ички ва ташкини низолар авж олган пайтга тўғри келди. Индира Ганди бошқарувининг иккинчи даври диний гуруҳлар ўртасидаги курашларга тўла бўлди. Бироқ шундай беқарор вазиятда ҳам мамлакат иқтисодий ривожланишида давом этди. Афсонавий хоним 1984 йилнинг 31 октябрь куни амалга оширилган навбатдаги суиқасд оқибатида вафот этган.



**Амелия Эрхарт** — 1897 йили 24 июлда Америка Кўшма Штатларида түғилган. Амелия тарихга Атлантика океанидан учиб ўтган биринчи аёл учувчи сифатида кирган. У парвозлари ҳақида китоблар ёзган ва учувчи аёллар ташкилотини тузишда иштирок этган. 1923 йилда парвозлар учун лицензия олиб, дунёдаги дипломга эга 16 учувчидан бирига айланган. 1927 йилда у Нью-Йоркдан Парижга учеб борган. Парвоз даврида Эрхарт бўронга дуч келади. Францияга боринши уddyалай олмасада Эрхарт океан узра парвоз қилиб, Шимолий Ирландиядаги дала майдонига кўнади. Мазкур парвози учун у АҚШда "Парвоз хизматлари хочи" мукофоти билан тақдирланади. Бунгача бу мукофотни фақат эркак ҳарбий хизматчилар кўлга киритган. Эрхарт 1937 йили 1 июн куни ер курраси бўйлаб парвоз қилаётганда Тинч океани яқинидаги Хауленд ороли яқинида ғойиб бўлади. Икки ҳафта давом этган қидирувларга қарамай, унинг жасади топилмайди ва 1939 йилда вафот этгани ўзлон қилинади.



**Маргарет Тэтчер** — "Темир хоним" номи билан танилган бу шахс Буюк Британия қироллиги ва Шимолий Ирландиянинг собиқ бош вазири хисобланади. У Буюк Британияни 1979 йилдан 1990 йилга қадар, 11 йил давомида бошқарган. У оддий баққол оиласида түғилишига қарамай, ўз кучи билан мамлакатнинг бош вазири лавозимига қадар кўтарилиган. Унинг бошқаруви вақтида Британия кўплаб иқтисодий муаммоларга дуч келган эди. У инфляция ва бир неча иқтисодий муаммоларга қарши курашиш мақсадида бир қатор иқтисодий қарорлар қабул қилган ва давлат компанияларини хусусийлаштириш, касаба ўюшмаларини таъсирини камайтиришга ҳаракат қилган. Тарихчилар Тэтчерни Британия тарихидаги энг буок ва қатъияти бош вазирлардан деб билишиади. Бу шахс ҳақида кўп ёзиши мумкин. Шуни ҳам таъқидлаш керакки, "темир хоним"дан дунёнинг энг номдор сиёсатчilari ҳам ҳайқиб турган. У сиёсатни батамом тарқ этишига қарамай, унга нисбатан жамоатчилик қизиқиши сўнмаган. У ҳақида фильмлар суратга олинган.

**Халима Ёқуб** — ислом динига эътиқод қилувчи кам сонли аёл президентлардан бири. Кўпчиллик уни



ўтган йили давлатимизда раҳбарининг таклифиға биноан юртимизга ташриф буюрганидан сўнг яхши таний бошлади. Ҳалима Ёқубнинг отаси хинд, онаси эса малай бўлган. У отасидан эрта, 8 ёшида айрилган. 10 ёшидан бошлаб онасига нон топишда кўмаклашган. Ҳалима Ёқуб дастлаб, қизлар мактабида ўқиди. 1978 йил Сингапур Миллий университетида ҳуқуқшунослик бакалаври, 2001 йил шу институтда ҳуқуқ ўнналиши бўйича магистр даражасини ҳам кўлга киритган. У мамлакатда кўплаб мукофотларга сазовор бўлган. Шу билан бирга бир неча юқори лавозимларда биринчи аёл киши сифатида танилган. Жумладан, Ҳалима хоним 2013-2017 йилларда парламент спикери бўлиб ишлайди ва мамлакат тарихида ушбу лавозимни эгаллаган биринчи аёлга айланади. Ҳалима Ёқуб сайловдаги ғалабасидан кейинги нутқида шундай дейди: "Сингапурликлар президенти сифатида сизларни ишонтираманки, ирқи, тили, динидан қатъи назар, ҳар бирингизга хизмат қиламан". Ҳукумат мансабдорларига эса шундай дейди: "Аллоҳдан кўрқаман, ким Сингапур ҳалқи манфаати учун мен билан шерик бўлиб ишламоқчи экан, унинг Аллоҳ йўлидаги синглесиман. Ташибиши — Сингапур ҳалқи турмуш даражасини кўтариш. Мени бошқа нарса қизиқтирмайди".

Ҳалима Ёқуб олиб борган сиёсат ва ислоҳотлар туфайли мамлакатда ишсизлик, атиги, 1 фоизни ташкил қиласди. 6 миллион кишига яқин аҳолига эга мамлакатнинг ялпи ички маҳсулот қиймати 379 миллиард долларга тенг, ийллик даромад эса ҳар бир фуқарога 65 минг доллардан тўғри келади.



**Жоан Роулинг** — дунёдаги энг кўп даромад топадиган аёл ёзувчилардан. Роулинг 1965 йил 31 июлда Британияда түғилган. У 1997 йилдан 2007 йилга қадар етти жилдлик "Гарри Поттер" болалар фантастик асарини ёзган ва бу орқали катта шуҳрат қозонган. Ёзувчининг бу асари 84 та тилга таржима қилинган ҳамда 600 миллион нусхадан ортиқ сотилган. Асарнинг биринчи жилди ёзилгунига қадар онасининг ўлими, биринчи фарзандининг туғилиши, биринчи турмуш ўртоғидан ажрапиши ва бироз қашшоқлик уни қийнади. Бироқ бу қийинчиликлар сериядаги биринчи роман 1997 йилда нашр этилгунга қадар давом этди. Шундан сўнг 2007 йилга қадар асарнинг яна олти жилдини ёзган Жоан Роулинг 2008 йил "Forbes" журналида "Энг кўп пул ишлаб топувчи муаллиф" деб ўзлон қилинди. Унинг 2016 йилдаги даромади 19 миллион долларни ташкил қилган. Бу рақамларда келажакда ортиши мумкин. У эндиғина 59 ёшда.



**Мерил Стрип** — американлик киноактриса, продюсер. Ижодкор 1949 йил 22 июнда АҚШда түғилган. Мерил Стрип кинотанқидчилар олқишига сазовор бўлган ўз даврининг энг буок актрисаларидан бири ҳисобланади. Стрипнинг фильмдаги дебюти 1977 йилда Фред Зиннemannнинг "Жулия" мелодрамасида бўлиб ўтган. Мерил Стрип уч карра "Оскар" мукофоти совриндори ҳисобланади. Шунингдек, бу совринга номзоди энг кўп (21) ўйилган актриса ҳам Мерил Стрипdir. Бундан ташқари, актриса "Олтин глобус" мукофотини ҳам тўққиз карра кўлга киритган ва ушбу кино мукофот тарихидаги мутлак рекордни ўрнатган. Бундан ташқари, у яна бир неча нуғузли кино мукофотларда биринчиликни кўлга киритган. Мерил Стрип "Крамер Крамерга қарши" (1979), "Француз лейтенантининг аёли" (1981), "Софининг танлови" (1982), "Адаптация" (2002), "Фарышталар Америкада" (2003), "Иблис Прадада юради" (2006), "Жули ва Жулия: рецепт бўйича бахт тайёрлаймиз" (2009) ва "Темир хоним" (2011) каби фильмлари билан машҳур.

Миржалол МАҲКАМОВ тайёрлади

**"SHERZOD KREDIT INVEST LOMBARD" МСНJнинг  
баланс хисоботи 2023 йил "31" декабрь ҳолатига**

КОД	КҮРСАТКИЧЛАР	МИНГ СҮМДА
АКТИВЛАР		
10	Кассадаги нақд пуллар ва бошқа тўлов ҳужжатлари	26 786
20	Банкларга кўйилган депозитлар ва бошқа маблаглар	111 234
30	Олинини лозим бўлган ҳисобланган фоизлар	36 565
40	Сотиб олинган дебиторлик карзлари - факторинг, брутто	0
41	Минус: факторинг бўйича кўрилиши мумкин бўлган заарларни қоплаш захираси	0
42	Факторинг, соф (40 код - 41 код)	0
50	Кредитлар (микрокредит, микрокарз, истеммол), брутто	961 115
51	Минус: кредитлар бўйича кўрилиши мумкин бўлган заарларни қоплаш захираси	0
52	Кредитлар, соф (50 код - 51 код)	961 115
60	Лизинг, брутто	0
61	Минус: лизинг бўйича кўрилиши мумкин бўлган заарларни қоплаш захираси	0
62	Лизинг, соф	0
70	Инвестициялар, брутто	0
71	Минус: Инвестициялар бўйича кўрилиши мумкин бўлган заарларни қоплаш захираси	0
72	Инвестициялар, соф	0
80	Асосий воситалар, соф	460 065
90	Номоддий активлар, соф	0
100	Бошқа хусусий мулклар	0
101	а. Минус: Кўрилиши мумкин бўлган заарларни қоплаш захираси	0
102	б. Бошқа хусусий мулклар, соф (100 код-101 код)	0
110	Бошқа активлар	71 354
120	Жами активлар (10+20+30+42+52+62+72+80+90+102+110)	1 667 118
<b>МАЖБУРИЯТЛАР ва КАПИТАЛ</b>		
<b>МАЖБУРИЯТЛАР</b>		
210	Тўланиши лозим бўлган кредитлар ва карзлар	341 361
220	Лизинг бўйича мажбуриятлар	0
230	Чикарилган облигациялар	0
240	Тўланиши лозим бўлган фоизлар	0
250	Тўланиши лозим бўлган ҳисобланган соликлар	22 865
260	Муддати узайтирилган даромадлар	0
270	Бошқа мажбуриятлар	14 306
280	Жами мажбуриятлар (210+220+230+240+250+260+270)	378 532
<b>КАПИТАЛ</b>		
310	Устав капитали	800 000
311	а. Акциялар - оддий	0 0
312	б. Акциялар - имтиёзли	0 0
320	Кўшилган капитал	0
330	Захира капитали	105 041
331	а. Умумий захира фонди	90 000
332	б. Бошқа захира ва фонdlар	15 041
340	Таксимланмаган фойда	154 000
350	Жорий йил фойдаси (зарар)	229 545
360	Жами капитал (310 + 320 + 330 + 340 + 350)	1 288 586
370	Жами мажбуриятлар ва капитал (280 + 360)	1 667 118

Рўйхат рақами: Ўзбекистон Республикаси Марказий банки Бошқарувининг 2015 йил 31 октябрдаги 1592-сонли гувоҳномаси.

Юридик манзил: 100208, Тошкент шаҳри, Чилонзор тумани, Гулистон мавзеси, 56-йй, 92-хонадон.

Молиявий ҳисоботнинг тўғрилиги «ABS FINANS AUDIT» МЧЖ шаклидаги аудиторлик ташкилоти (Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлигининг

**"SHERZOD KREDIT INVEST LOMBARD" МСНJнинг  
молиявий натижалар тўғрисидаги ҳисоботи 2023 йил "31" декабрь ҳолатига**

КОД	КҮРСАТКИЧЛАР	МИНГ СҮМДА
<b>1. ФОИЗЛИ ДАРОМАДЛАР</b>		
110	Банклардаги депозитлар бўйича фоизли даромадлар	0
120	Жисмоний шахсларга берилган кредитлар (микрокарзлар) бўйича фоизли даромадлар	803 679
130	Узинн ўзи банд килган шахсларга берилган микрокредитлар бўйича фоизли даромадлар	0
140	Юридик шахсларга берилган кредитлар (микрокредитлар) бўйича фоизли даромадлар	0
150	Банк кредиторларга берилган кредитлар (микрокредитлар) бўйича фоизли даромадлар	0
160	Лизинг бўйича фоизли даромадлар	0
170	Бошқа фоизли даромадлар	0
180	Жами фоизли даромадлар (110+120+130+140+150+160+170)	803 679
<b>2. ФОИЗЛИ ХАРАЖАТЛАР</b>		
210	Жалб килинган карз маблаглари бўйича фоизли харажатлар	0
220	Банклардан олинган кредитлар бўйича тўланиши лозим бўлган фоизли харажатлар	39 465
230	Бошқа кредиторларга тўланиши лозим бўлган фоизли харажатлар	0
240	Чикарилган облигациялар бўйича фоизли харажатлар	0
250	Лизинг бўйича фоизли харажатлар	0
260	Бошқа фоизли харажатлар	0
270	Жами фоизли харажатлар (210+220+230+240+250+260)	39 465
<b>3. КРЕДИТ ВА ЛИЗИНГЛАР БЎЙИЧА КЎРИЛИШИ МУМКИН БЎЛГАН ЗААРЛАРНИ БАХОЛАШГАЧА БЎЛГАН СОФ ФОИЗЛИ ДАРОМАДЛАР (180-270)</b>		
310	Минус: Кредит ва лизинглар бўйича кўрилиши мумкин бўлган заарларни бахолаш	764 214
320	Кредит ва лизинглар бўйича кўрилиши мумкин бўлган заарларни бахолаш	0
330	Кредит ва лизинглар бўйича кўрилиши мумкин бўлган заарларни сўнг соф фоизли даромадлар (310-320)	764 214
<b>4. ФОИЗСИЗ ДАРОМАДЛАР</b>		
410	Кафолатлар ва кафиллеклар бўйича операторларни амалияни кўрсатилган хизматлар учун олинган даромадлар	0
420	Факторинг хизматлари бўйича олинган даромадлар	0
430	Хизматлар ва бошқа воситачиликсидан олинган даромадлар	0
440	Хорижий валюта курси ўзгарини натижасида олинган фойда	0
450	Инвестициялардан олинган фойда	0
460	Бошқа фоизсиз даромадлар	189 040
470	Жами фоизсиз даромадлар (410+420+430+440+450+460)	189 040
<b>5. ФОИЗСИЗ ХАРАЖАТЛАР</b>		
510	Кўрсатилган хизматлар ва воситачилик харажатлари	48 210
520	Хорижий валюта курси ўзгарини натижасида кўрилган заарлар	0
530	Инвестициялардан кўрилган заарлар	0
540	Бошқа фоизсиз харажатлар	0
550	Жами фоизсиз харажатлар (510+520+530+540)	48 210
<b>6. ОПЕРАЦИОН ХАРАЖАТЛАРГАЧА СОФ ФОЙДА (330+470-550)</b>		
600	6. ОПЕРАЦИОН ХАРАЖАТЛАРГАЧА СОФ ФОЙДА (330+470-550)	905 044
<b>7. ОПЕРАЦИОН ХАРАЖАТЛАР</b>		
710	Ходимлар иншаки ва улар учун килинган бошқа харажатлар	371 672
720	Ижара ва тъльминот харажатлари	100 312
730	Хизмат сафаров ва транспорт харажатлари	0
740	Мальумурй харажатлар	13 519
750	Репрезентация ва хайрия	11 550
760	Эскирини харожатлари	122 327
770	Сугутра, солик ва бошқа харажатлар	10 640
780	Жами операцион харажатлар (710+720+730+740+750+760+770)	630 019
<b>8. КРЕДИТ ВА ЛИЗИНГЛАР БИЛАН БОЛГАНИ КЎРИЛИШИ МУМКИН БЎЛГАН ЗААРЛАРНИ БАХОЛАШ</b>		
800	8. КРЕДИТ ВА ЛИЗИНГЛАР БИЛАН БОЛГАНИ КЎРИЛИШИ МУМКИН БЎЛГАН ЗААРЛАРНИ БАХОЛАШ	0
<b>9. ФОЙДА СОЛИГИ ВА БОШҚА ТУЗАТИШЛАРГАЧА БЎЛГАН СОФ ФОЙДА (600-780-800)</b>		
900	9. ФОЙДА СОЛИГИ ВА БОШҚА ТУЗАТИШЛАРГАЧА БЎЛГАН СОФ ФОЙДА (600-780-800)	275 025
<b>10. ФОЙДА СОЛИГИ</b>		
1000	Фойда солигини бахолаш	45 480
<b>11. ТУЗАТИШЛАРГАЧА БЎЛГАН ФОЙДА (900-1000)</b>		
1100	11. ТУЗАТИШЛАРГАЧА БЎЛГАН ФОЙДА (900-1000)	229 545
1110	Фойдагача бўлган тузатинилар, соф *	0
1200	12. СОФ ФОЙДА (ЗААР) (1100+1110)	229 545

2019 йил 10 апрелдаги АФ № 00805 сонли лицензиясига эга) томонидан ва барча муҳим жиҳатлари бўйича амалдаги қонун ҳужжатлари ва молиявий ҳисоботнинг халқаро стандартларига мувофиқ тайёрланган. Юқорида келтирилган маълумотлар тўғрисидаги ахборот, ташкилотнинг 2023 йил 31 декабрь ҳолати бўйича ҳисоботларнинг тўғрилиги ҳақида аудиторлик хуносаси мавжуд.



Дунёда шарафли касблар кўп, лекин шифокорлик касби жуда ҳам ўзгача. Чунки инсонларнинг жони оғриб турганида яқинлари ҳам жонига оро бера олмайдилар. Ҳам ширин сўз, ҳам муолажа билан дардингизни олувичи, малҳам бўлувчи инсон бу шифокордир.

Тўғри, ҳозирги вақтда бу касб эгалари тўғрисидаги ижтимоий тармоқларда, зангори экранда негатив фикрлар билдирувчилар ҳам топилади. Лекин аксарият шифокорлар ўзларининг беминнат меҳнатлари билан кўп инсонларнинг дуосини олишмоқда. Мен мана шундай касб эгаси ҳақида сўз юритмоқчиман. Тақдир тақозоси билан шаҳримиздаги 1-сонли кли-

## ШАРАФЛИ КАСБ СОҲИБАСИ

ник шифохонанинг эндокринология бўлимига даволанишга ётдим. Қандли диабет билан оғриганим учун жizzаки, умуман жаҳлдор бўлиб қолгандим, ҳеч нарса ёқмасди, ҳаттоки неварапаримнинг ширин кулгиси ҳам ёқмай қолган эди. Қон босимим ошибб, юрак соҳасидаги оғриқлар ҳам безовта қила бошлади.

Бўлим мудири эндокринолог, тибиёт фанлари номзоди Дилдораҳон Юлдашева менга даволовчи врач эдилар. Биринчи кўрганимда "жуда ёш экану, яхши врачиликан..." деб ўйланаб қолгандим. Аммо даволаниш жараёнидаги шунга амин бўлдимки, Дилдораҳон нафақат яхши врач, балки яхши психолог, мумомласи жуда ҳам ширин инсон экан. Ҳар бир беморнинг юрагига йўл топиб, уларнинг дардини енгил қилиш ҳамманинг ҳ